

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/5405-2
Saksbehandler Sigbjørn Kvarme

Utvalg	Møtedato
Ungdomsrådet 2024 - 2025	15.09.2025
Kommunestyret 2023 - 2027	25.09.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	16.09.2025

Forslag til endringer i personopplysningsloven – Aldersgrense for barns samtykke ved bruk av informasjonssamfunnstjenester (sosiale medier mv.)

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sende inn følgende høringsinnspill fra Grimstad kommune:

«Grimstad kommune støtter departementets forslag om å endre aldersgrensen for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger fra 13 til 15 år.

Grimstad kommune mener også denne aldersgrensen må få reell effekt ved at den må gjelde alle barn som bor i Norge, uavhengig av om tilbyderer er etablert i Norge eller i et annet EØS-land.

Grimstad kommune mener lovendringen også bør gjelde allerede avgitte samtykker, slik at disse må innhentes på nytt i henhold til den nye aldersgrensen innen lovbestemmelsens ikrafttredelse. Denne løsningen sikrer likebehandling av barn og unge i aldersgruppen under 15 år, og at de får samme grad av beskyttelse av sitt personvern.»

Vedlegg

[Høring – Endringer i personopplysningsloven – Aldersgrense for barns samtykke ved bruk av informasjonssamfunnstjenester \(sosiale medier mv.\) - regjeringen.no](#)

Sammendrag

Personvernforordningen fastsetter som utgangspunkt en aldersgrense på 16 år for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonssamfunnstjenester. Forordningen åpner likevel for at det enkelte land i sin nasjonale rett kan fastsette en lavere aldersgrense, men ikke lavere enn 13 år.

For å styrke beskyttelsen av barns personvern foreslås det å heve aldersgrensen for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger fra 13 til 15 år. Aldersgrense innebærer imidlertid rettslig sett en begrensning i barns råderett over egne personopplysninger.

Formålet med forslaget er å styrke beskyttelsen av barns personvern. Endringene skal ivareta Grunnloven og Norges menneskerettslige forpliktelser, og samsvare bedre med andre lovbestemmelser om samtykke (eks. barneloven og vergemålsloven). Det åpnes for at det også må oppdateres samtykke for allerede gitte samtykker. Dette er et tema som departementet særskilt ber om tilbakemelding på.

Høringsfrist er satt til 07.10.2025.

Fakta

Vurdering av behovet for å øke aldersgrensen fra 13 til 15 år

Det foreslås å heve aldersgrensen fra 13 til 15 år for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger i informasjonssamfunnstjenester. Formålet er å styrke beskyttelsen av barns personvern ved å kreve foreldresamarbeid også for eldre barn, samt å øke den allmenne bevisstheten rundt risikoene knyttet til barns bruk av digitale tjenester.

Bakgrunnen er at en lav aldersgrense på 13 år har vist seg vanskelig å håndheve i praksis – barn har ofte en svakere forståelse for rekkevidden av å avgi samtykke, og tilbydere har ikke tilstrekkelige verktøy for å sikre foreldreinvolvering.

Dessuten samsvarer grensen bedre med andre lovfestede grenser for barnets selvbestemmelse, som typisk inntreffer ved 15–16 år.

Konsekvenser for eksisterende samtykker

Departementet vurderer om den nye aldersgrensen på 15 år også skal gjelde for samtykker som allerede er gitt. Departementet mener at formålet med lovendringene tilsier at disse samtykkene skal revurderes — tilbydere må da innhente foreldresamtykke for 13–15-åringer som allerede har gitt samtykke.

Alternativet, som Danmark har valgt, er å la aldersgrensen kun gjelde for nye samtykker — eksisterende samtykker fortsetter å være gyldige til barna når den nye aldersgrensen naturlig. En risiko ved denne løsningen er at det kan gi barna et insentiv til å gi samtykke før regelen trer i kraft.

Departementet ber derfor om høringsinstansenes synspunkt på hva som er mest hensiktsmessig.

Forholdet til Grunnloven og Norges menneskerettslige forpliktelser

Departementet understreker i høringsnotatet at fastsettelsen av aldersgrense for barns samtykke i personvernsaker innebærer en balansegang mellom barnets rett til selvbestemmelse (autonomi og privatliv) og behovet for beskyttelse. Slike rettigheter har grunnlag i Grunnloven §§ 102 (rett til privatliv) og 104 (barns rett til å bli hørt), EMK artikkel 8 (barns rett til egen identitet), SP artikkel 17 (barns rett til informasjon) og barnekonvensjonen artikkel 16 (barns rett til ulovlig innblanding i sitt privatliv).

I tråd med menneskerettslige forpliktelser er det ikke noe prinsipielt hinder for å legge inn et krav

om foreldresamtykke. Lovbestemte aldersgrenser må imidlertid ivareta prinsippet om barnets beste (barnekonvensjonens artikkel 3) og krav om å ta hensyn til barns utviklings, uten å frata barna den gradvise medbestemmelsen som sikres i regelverk som barneloven og vergemålsloven.

Vurderinger:

Etter kommunedirektørens vurdering fremstår forslaget som en hensiktsmessig endring av aldersgrensen for samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonssamfunnstjenester.

Barn og unge i Grimstad kommune bruker informasjonssamfunnstjenester på lik linje med andre i Norge, og deres personopplysninger brukes som en del av den verdikjeden som tilbyderne av tjenestene har kommersielle interesser i. Samtykke er i personvernforordningen definert som en *«frivillig, spesifikk, informert og utvetydig viljesytring fra den registrerte der vedkommende ved en erklæring eller en tydelig bekreftelse gir sitt samtykke til behandling av personopplysninger som gjelder vedkommende»*.

Utviklingen i omfang og kompleksiteten av digitale informasjonssamfunnstjenester gjør også at rammene rundt samtykke må revurderes og sees på nytt. Det vises til høringsnotatets kap. 3.4 hvor det diskuteres utfordringer som at brukerne ikke fullt forstår innholdet i samtykkeforespørlene, at det kan oppstå samtykketrøtthet, og at tilbyderne kan ha interesse i manipulerende design for å lede brukerne til spesifikke valg. Disse utfordringene forsterkes der brukerne er barn.

Kommunedirektøren vil også fremheve at Norge per i dag er blant de landene i EØS som har lavest aldersgrense for samtykke (se høringsnotatet kap. 3.5).

For å sikre at aldersgrensen får en reell effekt, er det foreslått at den skal gjelde alle barn som bor i Norge, uavhengig av om tilbyderer er etablert i Norge eller i et annet EØS-land. Høringsnotatet viser til at en rekke EØS-land har fastsatt en aldersgrense som er lavere enn 15 år, se igjen oversikten i kap. 3.5.

Konklusjon

Kommunedirektøren foreslår følgende formulering til høringsinnspillet:

«Grimstad kommune støtter departementets forslag om å endre aldersgrensen for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger fra 13 til 15 år.

Grimstad kommune mener også denne aldersgrensen må få reell effekt ved at den må gjelde alle barn som bor i Norge, uavhengig av om tilbyderer er etablert i Norge eller i et annet EØS-land.

Grimstad kommune mener lovendringen også bør gjelde allerede avgitte samtykker, slik at disse må innhentes på nytt i henhold til den nye aldersgrensen innen lovbestemmelsens ikrafttredelse. Denne løsningen sikrer likebehandling av barn og unge i aldersgruppen under 15 år, og at de får samme grad av beskyttelse av sitt personvern.»